

СЛАВЕ ЂОРЂО ДИМОСКИ

ЈОШ ПЛОВИ НОЈЕВА БАРКА

„ТРИПТИХ О ДАНТЕУ”

ДАНТЕ И МАНДЕЉШТАМ

„Ми – грешне душе – способни смо да видимо
и разликујемо само далеку будућност,
не разумевајући оно што је блиско.”

О. Мандељштам: „Разговор о Дантеу”

Данте гледа живот иза себе
и каже: – То је била политика.
Мандељштам гледа у Дантеа
И каже: – *У тајну њуђеи сѝиха*
улази се њуѝем невидљивих
обласѝи језика.

Погрбљени Данте се окреће за тренутак:

– Све се креће ка центру.

Центар се стално помера.

Мандељштам неће да ћути:

– *Дикѝаѝѝор – заѝоведник*
је мноѝо ваѝниѝи од ѝесника.

Данте подиже орловски нос:

– Постоје неки тајни рачуни.

Ко ће их плаћати вековима?

Мандељштам у рукама држи снег:

– Судбина је један вид

Хѝиѝноѝиѝичке сеансе.

Цеди се кроз капи снега
који стежем у рукама.
Данте се љути, затвара прозоре
раја и окреће се ка вечитом мраку.
Мандељштам корача споро
кроз снежно поље и тешко дише.¹

ДАНТЕ СЕ ВРАЋА ИЗ ПАКЛА

Данте је црни облак. Покрива пола планете.
Данте је хитра бујица. Плави пола планете.
Данте је стена. Осипа се врх морских таласа.
Данте је утвара. Вуче трајни мрак.
Данте је апокалиптични издах Јована Богослова.

Данте се враћа из пакла с ватреним дахом.
Данте ће све за трен избрисати. Данте се враћа.
Данте стиже. Данте нас целива.
Данте нас грли. Данте нас тишти.
Данте нас спаљује. О ватро! О Јоване Богослове!

И ДАНТЕ СЕ СРУШИО

*Судбину која није прошлости
у недоследности видимо и ми*

(Inferno, X)

Свој век ћу провести
међу стенама једне планине
без икаквих амбиција. Доста сам пировао.
Читаћу натписе на дверима:
Пакао је право, лево је Чистилиште,
Рај је десно.
Невидљиви пламен међу стенама
спаја елементе
између земље и подземља.

¹ Стихови дати курзивом су парафразе, асоцијације или рефлексије из есеја „Разговор о Дантеу” Осипа Мандељштама.

Је л беше право? А лево? За десно
прелаз је узак и кроз
процепе двери шири се
мирис сумпора.
Склапам крила, отварам
кљун за ваздух,
трепћем очима: на хоризонту
неко поставља нову таблу
са великим упитником. Излаз?

И Данте се срушио

„ТРИПТИХ О ВУКУ”

1. БАЈКА О ВУКУ

Вук је само сан.
Понекад и звук. Звук?
Спавајте децо, спавајте.
Вук је звер. Звер?
Вук је шумски урлик.
Вук има челичну
Длаку. Има и зубе.
Спавајте децо, спавајте.
Вук је у ресторану.
Пуши. Пије.
Има опак поглед, строг.
Вук се досађује.
Вук нас вреба,
Нешто нам поручује.
Спавајте децо, спавајте.
Вук има закон,
Вук има власт.
Вук парадир.
Спавајте децо, спавајте.

2. ВУК НА ВРАТИМА

Бојомилу Ђузелу

Он куца на врата. – Ко је?
– Вук!
Не, то су јутарње вести.
– Пустите ме да уђем – виче вук.
Не, то су само вести!
– И да ме не пустите,
ја сам већ у вама.
Глођем вас изнутра.
Видите да сте ништа!
И да не можете ништа!
И док куцам на врата
боље је да ме пустите,
јер све вам је оглодано
и ви сте сада нико!

3. ВУК У СНЕЖНОМ ПРЕДЕЛУ

Вук има своју зиму
Хладне кристале од снега
И трагове на белој целини

За њим ветар гадно дува
Над њим је клин од црних јата
Трагови су му тајни знаци

Ветар одгонета знакове
Шифроване вучје трагове
Густе сенке црних јата

Вук своју зиму има
У наносима срце му варнички
Неодлучан је, ко да сумња

Док завија длака му се јежи
Урамљен у снежном пределу
Вук своју зиму има

АРАРАТ МОЖДА БЕШЕ ИЗМИШЉЕНА
ПЛАНИНА ОД МАГЛЕ

Још плови Нојева барка.
А ми смо се намножили у њеној утроби
и не препознајемо једни друге; под ногама
нам откуцава паклена машина,
ми се хватамо за реч, за гушу, баш зверски,
не чујемо се од рике која нам куља из грла.
Базди наш зној, ми се гушимо у њему.
Заласци су већ ватра. Грме таласи,
поигравају се с Нојевом барком.
Арарат можда беше измишљена планина од магле.

Превео с македонског
Рисџо Василевски